

ÅRSREDOVISNING 2016

RÄDDNINGSTJÄNSTEN

KARLSTADSREGIONEN

Räddningstjänsten Karlstadsregionen

Postadress
653 40 Karlstad

Webbplats
raddningkarlstad.se

Besöksadress
Räddningscenter
Sandbäcken

E-post
raddningstjansten@karlstad.se

Telefon
054-540 28 80

Fax
054-18 83 57

Säte
Karlstad

Organisationsnr
222000-1230

Bankgiro
5520-8169

Sammanfattning

Räddningstjänstförbundet har upprättat årsredovisning för år 2016. De av direktionen uppsatta övergripande målen för verksamheten stäms av med hjälp av verksamhetsmål med indikatorer och finansiella mål. Förbundets resultat på 4 374 tkr (justerat för reavinster) år 2016 gör att de finansiella målen uppfyllts. Det egna kapitalet ökar och den finansiella ställningen stärks därmed. Egna medel för reinvesteringar finns vilket säkerställer att den materiella standarden kan upprätthållas. God ekonomisk hushållning är också att de övergripande målen uppfylls. Måluppfyllnaden anses som god vilket visar att verksamheten går i rätt riktning.

Årets resultat visar att verksamheten är i balans då den har förhållandevis små avvikelser i de olika verksamhetsområdena.

Innehåll

1	Direktionens ordförande har ordet	5
2	Förbundsdirektörens kommentarer	6
3	Uppdrag och vision	7
3.1	Uppdrag	7
3.2	Vision	7
4	Mål och verksamhet	8
4.1	Styrmodell	8
4.2	Indikatorer	9
4.2.1	Indikator för målet färre olyckor	9
4.2.2	Indikatorer för målet minskade skador	9
4.2.3	Indikatorer för målet ökad trygghet	9
4.2.4	Indikatorer mål för verksamhetsstöd	9
5	Viktiga händelser	10
5.1	Förebyggande	10
5.2	Räddningstjänst	10
5.3	Säkerhet	10
5.4	Internt	10
5.5	Evenemang	10
6	Uppföljning av verksamhetens fokusområden med tillhörande mål och indikatorer	11
6.1	Förebygga olyckor och samhällsstörningar – färre olyckor	11
6.2	Hantera olyckor och samhällsstörningar – minskade skador	12
6.3	Arbeta trygghets- och säkerhetskapande – ökad trygghet	13
7	Måluppfyllelse	14
7.1	Indikatorer för måluppfyllelse	14
7.1.1	Antal bostadsbränder och eldstadsrelaterade bränder ska minska	14
7.1.2	Kommunernas förmåga att förebygga och hantera samhällsstörningar ska förbättras	14
7.1.3	Antalet bränder som ökar i omfattning efter räddningstjänstens framkomst ska minska	14
7.1.4	Antalet brand- och säkerhetsutbildade ska öka	14
7.1.5	Aktivt delta i samhällets trygghetsarbete	15
7.1.6	Uppfylla finansiella mål	15
7.1.7	Förbättra medarbetarindex i LMU	15
7.1.8	Tillbud, arbetsskador och sjuk-frånvaro ska minska	15
7.1.9	Tillgängligheten ska öka	15
7.2	Reflektion måluppfyllelse	15
8	Verksamhetsstatistik	17
8.1	Statistik från verksamheten i urval	17
8.2	Personalstatistik	19
8.2.1	Policydokument	19
8.3	Antal anställda	19
8.4	Personalomsättning	19
8.5	Åldersstruktur	20

8.6	Sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud.....	20
9	Ekonomi.....	23
9.1	Ekonomi	23
9.1.1	Resultat.....	23
9.1.2	Intäkter	23
9.1.3	Personalkostnader	24
9.1.4	Finansnetto	24
9.1.5	Pensionskostnader	24
9.1.6	Finansiellt mål 2	25
9.1.7	Likviditet och kassaförvaltning	25
9.1.8	Eget kapital	26
9.1.9	Resultatutjämningsreserv	26
9.1.10	Utfall helår 2016, driftredovisning	27
9.2	Reflektion över måluppfyllelse finansiella mål	29
10	Framtid.....	31
11	Redovisningsprinciper.....	32
11.1	Grundläggande redovisningsprinciper	32
12	Bilaga.....	33
	Resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
	Resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.....	34
13	Direktionen 2016.....	35
13.1	Direktionen	35
	Ordinarie	35
	Ersättare	35
13.2	Direktionens arbetsutskott	35
	Ordinarie	35
	Ersättare	35
13.3	Revisorer.....	36
	Karlstad.....	36

1 **Direktionens ordförande har ordet**

Hur summerar man ett år som 2016?

Ett år fullt av hopp och framtidstro men också ett dystert år i vår uttryckningsstatisk. Bakom siffrorna döljer sig människor. Människor som har sett delar av eller hela sina hem gå upp i rök. Människor som har omkommit. Människor som är anhöriga och som ska sörja sina nära.

Under året har vi haft flera dödsbränder och fler bostadsbränder än vad jag kan minnas från tidigare år. Det ger oss ett fokus på vårt förebyggande arbete och vad som är vårt kärnuppdrag – att förhindra och förebygga bränder.

Just i det förebyggande arbetet har vi varit aktiva länge, vi har gjort mycket gott med bostadstillsyner, möten med medborgare på mässor m.m. I maj hade vi dessutom den stora förmånen att få vara värdar för BRAND 2016. Under just den konferensen skrev vi och flera räddningstjänster på ett uppdrag för att på ett systematiskt sätt bli ännu bättre på att arbeta med bostadstillsyner och med information till medborgare. Ett annat område vi arbetat länge med som fått uppmärksamhet under året är det mot särskilt riskutsatta personer. Både på BRAND 2016 och under Almedalsveckan lyftes Karlstads kommun fram som ett gott exempel. Det tredje förebyggandebenet under året har varit arbetet med att genomföra inventeringen av radhusvindar. Inventeringen är nu slutförd och kontakter med fastighetsägare fortsätter under det kommande året. Vi har mycket att vara stolta över i vår organisation. Att kunna visa att trägen vinner och att förebyggandefrågorna sakta men säkert tar en större plats i vårt allmänna medvetande är en sådan sak.

Under året har vi också genomfört en större omorganisation på den operativa avdelningen, räddningstjänstavdelningen. Anledningarna var många, men slutmålet att bättre vara rustade för och kunna fokusera på vårt kärnuppdrag är nog det viktigaste. Det blir mer och mer viktigt att vi fokuserar på vårt kärnuppdrag, att våga och kunna prioritera så vi kan använda våra resurser på bästa sätt mot våra medborgare.

Nästan parallellt med omorganisationen av den operativa avdelningen pågick och slutfördes rekryteringen av förbundsdirektör. En öppen process med många inblandade parter. Så i slutet av året kunde vi hälsa Nils Weslien välkommen och lycka till som förbundsdirektör. Nils har varit tillförordnad förbundsdirektör under ett år och är väl förtrogen med vår organisation och vilka utmaningar vi har runt hörnet. Den stora utmaningen nu är god ekonomisk hushållning, ett begrepp som kommer att fylla vår strategiska vardag. Så - med ödmjukhet och tillförsikt ser jag fram emot 2017.

Malin Hedberg (L)

Direktionsordförande

2 Förbundsdirektörens kommentarer

I stora drag har 2016 varit ett händelserikt år där vi lagt stor vikt vid att påbörja resan med att utforma en ny organisation till en mer effektiv räddningstjänst för att möta framtida krav. Detta påbörjades med att den största avdelningen, räddningstjänstavdelningen, den 28 augusti fick en helt ny organisation med nya skiftlag, nya rutiner, nya tjänstetitlar och en uppgiftskatalog. Uppgiftskatalogen ska tjäna som underlag för den planerade övningsverksamheten men även vara utgångspunkt för varje brandman på ett individuellt plan. Under 2017 fortsätter arbetet med en översyn av vår administrativa avdelning.

Under året har sista delen i vårt lokalförsörjningsprogram avslutats med nytt omklädningsrum för damer samt nya lokaler för hantering av slangtvätt, larmkläder och andningsskydd på stationen i Karlstad, utbyggnad av stationen i Molkom med gym och nya omklädningsrum för damer och herrar samt anordnande av gym och omklädningsrum för damer på stationen i Kil. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att vi ger alla som vill jobba i vår organisation samma praktiska förutsättningar.

Under 2016 hanterades 2056 larm i förbundet vilket är något fler än 2015. Tyvärr omkom fem personer till följd av brand. Det är viktigt att vi fortsätter det förebyggande arbetet i samverkan med våra kommuner med siktet inställt på nollvision.

Antalet larm och bränder säger dock inte allt. Tack vare kunnig och kompetent personal har vi under året kunnat förebygga och utbilda för att hantera både bränder, olyckor och andra samhällskriser. Våra ungdomar för trygghet utgår numera från stationen i Karlstad och möter både skiftlag och dagtidspersonal där, vilket är mycket positivt.

Jag vill också tacka all personal och våra politiker för att jag fått förtroendet att leda Räddningstjänsten Karlstadsregionen vidare. Jag tillträdde som förbundsdirektör/räddningschef den 1 november.

Vi är en välskött organisation med bra kontroll på vår ekonomi vilket känns tryggt när vi nu påbörjar arbetet med att hantera ökade pensionskostnader de närmaste åren.

Nils Weslien

Förbundsdirektör/räddningschef

3 Uppdrag och vision

3.1 Uppdrag

Räddningstjänsten Karlstadsregionen ska aktivt stödja och utveckla arbetet för ett tryggt och säkert Forshaga, Grums, Hammarö, Karlstad, Kil och Munkfors.

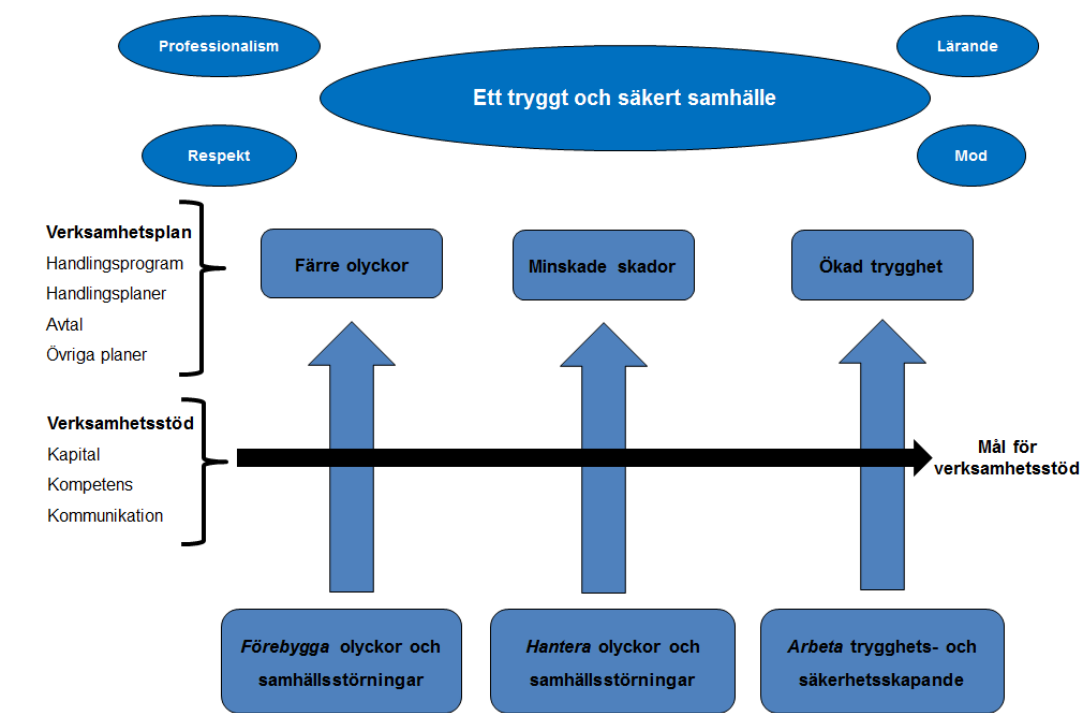
3.2 Vision

Förbundets vision är liksom tidigare *Ett tryggt och säkert samhälle*.

4 Mål och verksamhet

Direktionen har fastställt uppdrag, vision och övergripande mål som anger inriktningen för verksamheten. Verksamhetsmål och ekonomi följs upp tre gånger per år - i delårsrapporterna per den 30 april och den 31 augusti samt i samband med årsbokslutet.

4.1 Styrmodell

Vår styrmodell utgår från arbete inom tre fokusområden: *förebygga olyckor och samhällsstörningar*, *hantera olyckor och samhällsstörningar* samt *arbeta trygghets- och säkerhetsskapande*. Arbete inom de tre fokusområdena ska leda till att vi uppnår målen *färre olyckor*, *minskade skador* och *ökad trygghet*. Vår värdegrund professionalitet, lärande, mod och respekt ska genomsyra vårt agerande. Sammantaget ska allt ovanstående leda till att vi uppnår visionen *ett tryggt och säkert samhälle*.

För att utföra uppdragen behövs verksamhetsstöd. Vi sammanfattar verksamhetsstödet i begreppen *kapital*, *kompetens* och *kommunikation*. Kapital tar sikte på såväl pengar som fordon, fastigheter och utrustning av olika slag. Här ska god ekonomisk hushållning råda i hela verksamheten. För att säkerställa vår försörjning av kompetens ska vi vara en attraktiv arbetsgivare. Inom området kommunikation är målet hög tillgänglighet, vilket innebär att det är lätt att komma i kontakt med oss och att vi uttrycker oss på ett begripligt sätt.

Verksamheten styrs av mandatperiodens beslutade handlingsprogram och de avtal som tecknas med medlemskommunerna angående internt skydd, trygghet, försäkring och krisberedskap.

För ekonomin finns två finansiella mål: *årets resultat ska uppgå till 0,5 % av kommunbidraget* och *reinvesteringar ska ske med egna medel*.

4.2 Indikatorer

Vi har indikatorer som ska visa om målen uppfylls.

4.2.1 Indikator för målet färre olyckor

- Antal bostadsbränder och eldstadsrelaterade bränder ska minska. Mätmetod: Core/IDA.

4.2.2 Indikatorer för målet minskade skador

- Kommunernas förmåga att förebygga och hantera samhällsstörningar ska förbättras. Mätmetod: intervjuer.
- Antalet bränder som ökar i omfattning efter räddningstjänstens framkomst ska minska. Mätmetod: IDA.

4.2.3 Indikatorer för målet ökad trygghet

- Antalet brand- och säkerhetsutbildade ska öka. Mätmetod: statistik från utbildningsenheten.
- Aktivt delta i samhällets trygghetsarbete. Mätmetod: aktiviteter, KBU.

4.2.4 Indikatorer mål för verksamhetsstöd

- Uppfylla finansiella mål. Mätmetod: resultaträkningen.
- Förbättra medarbetarindex i LMU. Mätmetod: LMU (genomförs nästa gång 2018.)
- Tillbud, arbetsskador och sjukfrånvaro ska minska. Mätmetod: Heroma. Mål för verksamhetsstöd.
- Tillgängligheten ska öka. Mätmetod: statistik från Kontaktcenter.

5 Viktiga händelser

5.1 Förebyggande

- Vi har producerat en film om cykelsäkerhet samt arrangerat en utbildning i cykelsäkerhet för femteklassare i Karlstads kommun tillsammans med polisen.
- Vi har medverkat i en film hur man som bilist kan underlätta för utryckningsfordon i trafiken.
- Vi har inventerat brandskyddet på radhusvindar i hela förbundet.
- Vi har gjort bostadstillsyn hos studenter i Karlstad.

5.2 Räddningstjänst

- Vi har haft en större brand i en industrifastighet på Örsholmen i Karlstad.
- Vi har haft en större skogs- och gräsbrand orsakad av ett tåg på sträckan mellan Blombacka och Deje.
- Vi har genomfört en räddningsinsats vid en större brand i ett kedjehus i Forshaga.
- Vi har haft en lägenhetsbrand i Karlstad med fyra omkomna.
- Räddningstjänstavdelningen har omorganiserats.

5.3 Säkerhet

- Vi har medverkat vid framtagande av och beslut om medborgarlöften mellan kommun och polis för ökad trygghet i samverkan i alla förbundskommuner.
- Vi har genomfört en övning med krisledningsnämnden.
- Vi har gjort fördjupade och kompletterande analyser gällande kommunernas samhällsviktiga verksamhet i mandatperiodens risk- och sårbarhetsanalyser.

5.4 Internt

- Vi har genomfört en chefsutbildning för samtliga styrkeledare heltid samt stationschefer RiB.
- Vi har sjösatt en ny organisation på räddningstjänstavdelningen.
- Vi har invigt omklädningsrum för damer samt nya lokaler för hantering av kontaminerad materiel på stationen i Karlstad.
- Vi har invigt en tillbyggnad på stationen i Molkom med gym och nya omklädningsrum för kvinnor och män.
- Omklädningsrum för kvinnor samt gym på stationen i Kil är färdigställda.

5.5 Evenemang

- Vi har varit värdar för den årliga nationella brandkonferensen.
- Vi har haft öppet hus med ca 1500 besökare samt tagit fram en jubileumsbok med anledning av att brandkåren i Karlstad fyllde 125 år den 1 november.

6 Uppföljning av verksamhetens fokusområden med tillhörande mål och indikatorer

6.1 Förebygga olyckor och samhällsstörningar – färre olyckor

- Tillsynsverksamheten har bedrivits enligt plan med hotell, skolor och samlingslokaler som prioriterade objekt.
- Inventering av radhusvindar har genomförts i hela förbundet. Inventeringen har omfattat totalt 1131 lägenheter, varav 532 i Karlstad och 599 i övriga kommuner. Lägenheterna finns i de radhus som uppfyller våra kriterier för att ingå i inventeringen:
 - radhuset ska vara utfört med vindsutrymme
 - radhuset ska omfatta minst fyra lägenheter
 - radhuset ska vara utfört med ett vindsbjälklag ej i betong.
- Vi har deltagit i olika mässor för att informera om bostadsbrandskydd.
- Vi har medverkat i MSB:s arbete med handbok om räddningstjänstens roll i byggprocessen.
- Vi har medverkat i MSB:s projekt för uppföljning av bostadsbränder.
- Våra medlemskommuner har fått stöd och råd i sitt arbete med identifiering av och brandskydd för särskilt riskutsatta.
- Sexton skolklasser i åk 5 har fått utfört utbildning i cykelsäkerhet på vårt övningsfält i enlighet med det uppdrag om trafiksäkerhet som direktionen beslutat om.
- Olika typer av boenden (äldreomsorg, HVB-hem med mera) har fått stöd och information om SBA och personsäkerhet utifrån respektive kommuns behov.
- Den årliga brandkonferensen genomfördes i Karlstad med drygt 400 deltagare från hela landet. Temat för året var ”Brandsäkerhet i en föränderlig värld”. Inrikesminister Anders Ygeman invigde och vi fick goda lovord för en väl genomförd konferens.
- Vi har besökt flera högstadieskolor och föreläst om skolbränder och vilka konsekvenser sådana kan få för den enskilde.
- Vi har informerat och utbildat allmänhet, arbetsplatser och förskolor avseende brand och HLR inom ramen för utvecklingsgruppens verksamhet.
- Bostadstillsyn har genomförts på Campus (studentboenden) i Karlstad.

6.2 Hantera olyckor och samhällsstörningar – minskade skador

- Kompletterande och fördjupade risk- och sårbarhetsanalyser har genomförts för medlemskommunernas samhällsviktiga verksamhet och redovisats för samtliga kommuners ledningsgrupper.
- Vi har deltagit i ett länsövergripande arbete för identifiering av samhällsviktig verksamhet inom kommunernas geografiska områden.
- En övning med beredningsgruppen och krisledningsnämnden har genomförts. Utvärderingen gav förslag på vissa åtgärder som behöver vidtas för att ytterligare utveckla krisledningsorganisationen.
- Vi har medverkat i film i samverkan med polisen hur man som bilist agerar när utryckningsfordon kommer.
- En större skogs- och gräsbrand inträffade då ett tåg antände sträckan mellan Blombacka och Deje. Skogsbranden blev på ca 25 hektar samt ett antal gräsbränder efter sträckan. Samtidigt tändes tåget även på sträckan mellan Arvika och Kil vilket medförde att förbundets samtliga stationer var insatta samtidigt. Även en helikopter fick sättas in i släckningsarbetet.
- En större brand i ett kedjehus i Forshaga medförde en stor räddningsinsats för att stoppa spridningen då kraftig vind gjorde att branden spred sig till två närliggande hus.
- Vi deltog i utredningen av en stor brand i Arvika och utredningen av den tragiska branden på Romstad i Karlstad då en hel familj omkom.
- Vi har medverkat vid säkerhetsplanering vid Sevesoanläggningar (storskalig kemikaliehantering) och drivit arbetet med att få ut lagstadgad information till allmänheten för de bergtäkter som finns i förbundets geografi.
- Fokus under 2016 har varit på att definiera och renodla förbundets förmåga att genomföra räddningsinsats. Inom ramen för denna inriktning har bland annat följande genomförts:

Den 29 augusti sjsattes en ny organisation på räddningstjänstavdelningen. Den innebär bland annat nya tjänstebeteckningar på vissa av tjänsterna, ett förtydligat chefsuppdrag för samtliga stationschefer samt styrkeledarna i Karlstad, nya gruppsammansättningar på stationen i Karlstad samt en ny övningsansvarig för förbundet.

En uppgiftskatalog som anger vad en brandman på station Karlstad ska kunna har tagits fram.

En översyn av förbundets förmåga avseende kem och tung räddning.

En rökdykledarutbildning för personal på station Karlstad.

Befattningsbeskrivningar för stationschef och styrkeledare har tagits fram i syfte att öka tydlighet och kvalitet.

Ett antal huseldningar i syfte att stärka RIB-personalens förmåga till invändig släckning.

Nya tester har tagits fram i syfte att säkerställa den fysiska förmågan hos personalen.

6.3 Arbeta trygghets- och säkerhetsskapande – ökad trygghet

- Vi har deltagit i kommunernas arbete med att ta fram och besluta medborgarlöften tillsammans med polisen.
- Ny kommunväktare har upphandlats för Karlstads, Hammarö och Forshaga kommuner. Från februari 2016 har Securitas uppdraget.
- Kommunväktarkonceptet i Hammarö har utvecklats för att bli en viktig del i kommunens trygghetsskapande arbete. Samma arbetsmetod används också i Forshaga. Till grund för väktarnas rondering har otrygga miljöer i kommunerna identifierats.
- Upphandling av försäkringsmäklare för Karlstads och Hammarös kommuner har genomförts. Ett antal nya försäkringar har upphandlats, till exempel en ny motorfordonsförsäkring för räddningstjänsten.
- En handlingsplan för brottsförebyggande verksamhet och mot våldbejakande extremism har tagits fram för Karlstad.
- Aktiviteter för ökad trygghet och brandsäkerhet för studenter har genomförts i samverkan med flera andra aktörer.
- Våra utbildningar ger deltagarna kunskap att kunna förebygga och begränsa skadorna till följd av brand, samt möjlighet att agera vid ett hjärtstopp. Denna kunskap ger en ökad trygghet i samhället.

7 Måluppfyllelse

7.1 Indikatorer för måluppfyllelse

7.1.1 Antal bostadsbränder och eldstadsrelaterade bränder ska minska. Antalet larm om brand i bostad var 75 stycken 2016 jämfört med 63 stycken 2015 och 77 stycken 2014. Genomsnittet för åren 2010 – 2015 var 70. Om minskningen 2015 är början på en nedåtgående trend och ökningen 2016 var tillfällig går inte att bedöma förrän vi ser statistiken för ytterligare minst fem år framåt.

Antalet eldstadsrelaterade bränder var 15 stycken 2016 jämfört med 11 stycken 2015 och 15 stycken 2014. Genomsnittet för åren 2010 – 2015 var 15 stycken. Antalet har minskat för varje år mellan 2012 och 2015 men även här behövs statistik för minst fem kommande år för att kunna se om det är en nedåtgående trend och ökningen från 2015 till 2016 är tillfällig.

Prioriterade områden i verksamheten är åtgärder mot bostads- och eldstadsrelaterade bränder. I båda fallen behövs statistik för en längre tidsperiod för att kunna bedöma eventuella trender.

7.1.2 Kommunernas förmåga att förebygga och hantera samhällsstörningar ska förbättras.

Årets arbete med fördjupade och kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser i kommunernas samhällsviktiga verksamheter har bidragit till ökad förståelse om brister och sårbarheter i verksamheten. Arbetet har resulterat i ett beslutsunderlag om behov av aktiviteter som hanterats av respektive kommuns ledning.

En övning med stabschefer, kommunchefen och krisledningsnämnden har genomförts i syfte att stärka krisledningsorganisationens förmåga att hantera samhällsstörningar. Utvärderingen visade att förmågan är god.

Vid dialog och uppföljning med kommunchefen görs bedömningen att krisberedskapsförmågan har stärkts som resultat av arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser och utveckling av krisledningsförmågan på både lokal nivå och förbunds nivå.

Den sammanvägda bedömningen efter utvärdering av arbetsmöten, ledningsgruppsmöten och enkät till kommunerna är att förmågan att hantera samhällsstörningar har förbättrats. Förmågan att förebygga samhällsstörningar kan inte bedömas eftersom många störningar inte kan förebyggas (till exempel elavbrott och väderrelaterade händelser).

7.1.3 Antalet bränder som ökar i omfattning efter räddningstjänstens framkomst ska minska.

Jämfört med föregående år är det en mindre ökning. Relaterat till snittet de senaste åren rör det sig dock om en liten minskning.

7.1.4 Antalet brand- och säkerhetsutbildade ska öka.

Antalet brand- och säkerhetsutbildade som räddningstjänsten utbildar har ökat de senaste fyra åren, med undantag för en liten nergång 2015.

Utbildningsverksamheten	2013	2014	2015	2016
Antal utbildade personer	7 054	7 512	6 905	10 197
Antal utbildningstillfällen	451	448	441	523

7.1.5 Aktivt delta i samhällets trygghetsarbete.

Kommunernas arbete med framtagande av medborgarlöften i nära samverkan med medborgare, polis och medarbetare från räddningstjänsten har bidragit till att trygghetsfrågorna har aktualiserats i förbundets kommuner. Vid dialoger med medborgaren är det främst behov av åtgärder riktade mot unga och minskad drog- och alkoholanvändning samt trygga miljöer som lyfts fram som behovsområden.

Räddningstjänsten har aktivt deltagit, både som initiativtagare, medarrangörer och deltagare, vid ett flertal arrangemang med syfte att stärka både olycksförebyggande arbete och trygghet bland medborgare. Som exempel kan nämnas ”klara krisen” i Munkfors, äldresäkerhet i Kil, Bo- och fastighetsmässan i Karlstad samt medborgardialogen i varje kommun om medborgarlöften.

7.1.6 Uppfylla finansiella mål

Målet uppfyllt.

7.1.7 Förbättra medarbetarindex i LMU

Nästa LMU genomförs 2018.

7.1.8 Tillbud, arbetsskador och sjuk-frånvaro ska minska.

Tillbud och arbetsskador har ökat något men inget allvarligt tillbud/arbetsskada skett.

Sjukfrånvaron har ökat, dock beroende på ej arbetsrelaterade långtidssjukskrivningar.

7.1.9 Tillgängligheten ska öka

Kontaktcenter svarar på telefonsamtal till räddningstjänsten från och med maj 2015 vilket ger längre öppethållande i telefonväxeln och uppföljning på svarsfrekvensen. Jämförelse på helår blir möjligt först år 2017.

7.2 Reflektion måluppfyllelse

All verksamhet som bedrivs ska bidra till att våra mål och vår vision uppfylls.

Målen för det förebyggande arbetet för att förhindra olyckor och arbetet med att öka tryggheten är svåra att mäta på kort sikt. Exempelvis kan arbetet med olycksfallsutredningar på lång sikt ge kunskap som gör att arbetsmetoder, produkter, byggnadsteknik etcetera blir mer säkra och bättre. Detta i sin tur gör att färre olyckor eller bränder inträffar. På kort sikt är det svårt att se dessa förändringar och förbättringar.

Vår ambition är att de utbildningar som vi genomför ska bidra till att förebygga bränder och olyckor i samhället. Deltagarna får ökad kunskap om risker i vardagen och kan på så sätt eliminera dessa i större utsträckning än tidigare. Vi tror även att den kunskap deltagarna tillskansar sig ger dem

bättre förutsättningar att agera rätt vid olyckshändelser och detta bidrar till att skadorna begränsas. Vi är övertygade om att deltagarna med sin nya kunskap ändrar tanke- och förhållningssätt i vardagen och på så sätt både känner sig tryggare själva och sprider en trygghetskänsla till andra.

Förmågan att hantera olyckor förbättras med god organisation, övning och en hög teknisk standard på våra fordon och vår utrustning. För att nå en god måluppfyllelse har räddningstjänstavdelningen omorganiserats under året efter att har utretts i samband med att det nya handlingsprogrammet togs fram. Våra investeringar har också fortgått och vi upplever att förbundet har en mycket hög standard när det gäller vår teknik. Måluppfyllelsen anses som god utifrån det.

Målet ökad trygghet kan handla om både faktisk och upplevd trygghet. Att mäta graden av upplevd trygghet är svårt eftersom enskilda händelser kan påverka upplevd trygghet på kort sikt.

8 Verksamhetsstatistik

8.1 Statistik från verksamheten i urval

Operativ räddningstjänst	2013	2014	2015	2016
Larm, totalt antal	1 883	1957	1992	2056
- Forshaga	274	285	296	301
- Grums	141	146	161	169
- Hammarö	132	127	131	145
- Karlstad	1 073	1151	1147	1150
- Kil	164	163	174	188
- Munkfors	99	85	83	103
Fördelning på objekt				
Brand i byggnad	142	147	150	164
Brand ej i byggnad	195	196	169	179
Trafikolycka	243	244	288	312
Automatlarm, ej brand	478	521	519	593
Utsläpp farligt ämne	50	48	55	58
Drunkningstillbud	10	8	9	14
I väntan på ambulans	452	443	474	386
Övrigt	313	350	328	313

Dimensionering, räddningsstyrkan 2016		
Karlstad	2+5	Heltidsstyrka
Vålberg	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Molkom	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Väse	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Hammarö	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Kil	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Grums	1+5	Räddningspersonal i beredskap
Forshaga	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Deje	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Munkfors	1+4	Räddningspersonal i beredskap
Högboda	0+1, 1+2 *	Räddningspersonal i beredskap
Värmskog	15 man	Räddningsvårn

Kommentarer:

* 0+1 gäller vardagar 06.00-18.00, 1+2 gäller övrig tid.

På stationen i Karlstad finns räddningschef i beredskap och operativt ansvarig (tillgängliga 90 sekunder från larm).

Förebyggande	2013	2014	2015	2016
Tillsyner, totalt	1423	484	355	525
- enligt LSO*	110	75	123	103
- enligt LBE*	24	8	1	1
- bostadstillsyn	903	0	0	237
- kvällstillsyn	7	20	23	15
- jultillsyn	291	310	135	150
- tillsyn hamnar, camping- och badplatser	85	51	48	0
- tillsyn fyrverkeriförsäljning.	3	20	25	19
Ärenden, LBE, totalt	110	102	74	68
- tillstånd brandfarlig vara	55	66	46	43
- tillstånd explosiv vara	15	16	17	16

- anmälan föreståndare brandfarlig vara	16	18	10	9
Godkännande föreståndare explosiv vara	1	2	1	0
Ansökningar, egensotning *Av dessa är 31 stycken nya ansökningar och 79 stycken ansökningar om förnyande av medgivanden som gått ut.	98	389	142	110*
Remisser/yttranden, totalt	191	229	223	216
- polistillstånd	95	97	106	83
- serveringstillstånd alkohol	32	44	40	55
- planärenden	47	43	59	53
- byggärenden	14	15	4	11
- sakkunnigutlåtande	5	12	10	8
- övriga remisser	3	18	4	6

Kommentar: Sakkunnigutlåtande brand- och rökspridning begärs av polis eller åklagare vid misstanke om brott i samband med bränder.

Förkortningar:

LSO= Lagen om skydd mot olyckor

LBE= Lagen om brandfarliga och explosiva varor

Utbildningsverksamheten	2013	2014	2015	2016
Antal utbildade personer	7 054	7 512	6 905	9032*
Antal utbildningstillfällen	451	448	441	523*

Kommentar: * Avser utbildningar genomförda av utbildningsenheten. Till detta ska läggas säkerhetsavdelningens och flexstyrkans/utvecklingsgruppens utbildningar som omfattat följande antal utbildade: Personssäkerhetsutbildning 379, förskolor/lågstadiet 35, barnlägret 171, Flammys brandskola 115 samt utbildning i samband med utrymnings- och FOTH-övningar 150. Totalt antal utbildade blir därmed **10197**.

Utbildningstillfällen fördelade på kurstyp	2013	2014	2015	2016
Grundläggande brand + HOF/ Brandsäkert hem	262	264	285	337
Heta arbeten	25	51	38	40
LABC-HLR	67	69	59	95
Brandskyddsansvarig/SBA	3	5	3	1
Brandskyddsombud/ Brandskyddskontrollant	13	11	5	10
Anläggningsskötare automatlarm	4	3	2	1
Hjälp på väg	3	2	2	3
Brandfarlig vara	4	1	0	2
Praktik	26	21	12	16
Arbetsplatsbesök/rådgivning	31	16	18	16
Övriga	13	5	17	2

Kommentar: I ovanstående ingår inte personsäkerhetsutbildningar, barnlägret samt utbildningar som flexstyrkan/utvecklingsgruppen genomfört i samband med utrymnings- och FOTH-övningar och besök i skolor/förskolor.

Förklaring:

HOF = Hem och fritid.

LABC-HLR = Utbildning i första hjälpen och hjärt-/lungräddning

SBA = Systematiskt brandskyddsarbete

Praktik = Enbart praktisk utbildning, främst handbrandsläckare och brand i kläder.

8.2 Personalstatistik

Personalen utgör den enskilt största och viktigaste resursen i verksamheten. Närmare tre fjärdedelar av förbundets budget används till personal, det vill säga löner och omkostnader. Personalredovisningen är ett viktigt instrument för uppföljning och utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet och verksamheten i stort.

8.2.1 Policydokument

Inom det arbetsrättsliga området åligger det en arbetsgivare att arbeta fram policydokument inom en rad områden, t.ex. arbetsmiljö och jämställdhet. Det finns också i de centrala kollektivavtalen rekommendationer om ytterligare arbetsgivarfrågor som ska lösas av varje arbetsgivare. Genom avtal använder sig förbundet delvis av Karlstads kommuns policydokument, om inte det finns särskilda skäl att arbeta fram egna dokument för vår specifika verksamhet. Ett sådant arbete pågår ständigt. Under året har en ny antidropolicy tagits fram och beslutades av direktionen i december.

8.3 Antal anställda

Personalstruktur	2013		2014		2015		2016	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal anställda								
- dagtid	8	28	8	27	9	25	9	24
- timavlönade	8	5	5	4	5	4	4	4
- heltid, uttryckning	1	39	1	39	1	38	2	38
- RiB, uttryckning	21	205	19	209	21	212	23	208
Summa totalt								
TOTALT, kv. o män		315		312		315		312
- varav kvinnor, %		11,8		10,6		11,4		12,2
- varav män, %		88,2		89,4		88,6		87,8

Vid mättillfället den 1 november hade förbundet 312 anställda, vilket är 3 personer färre än året innan. Andelen kvinnor är 12,2 % vilket är en högre andel jämfört med föregående år.

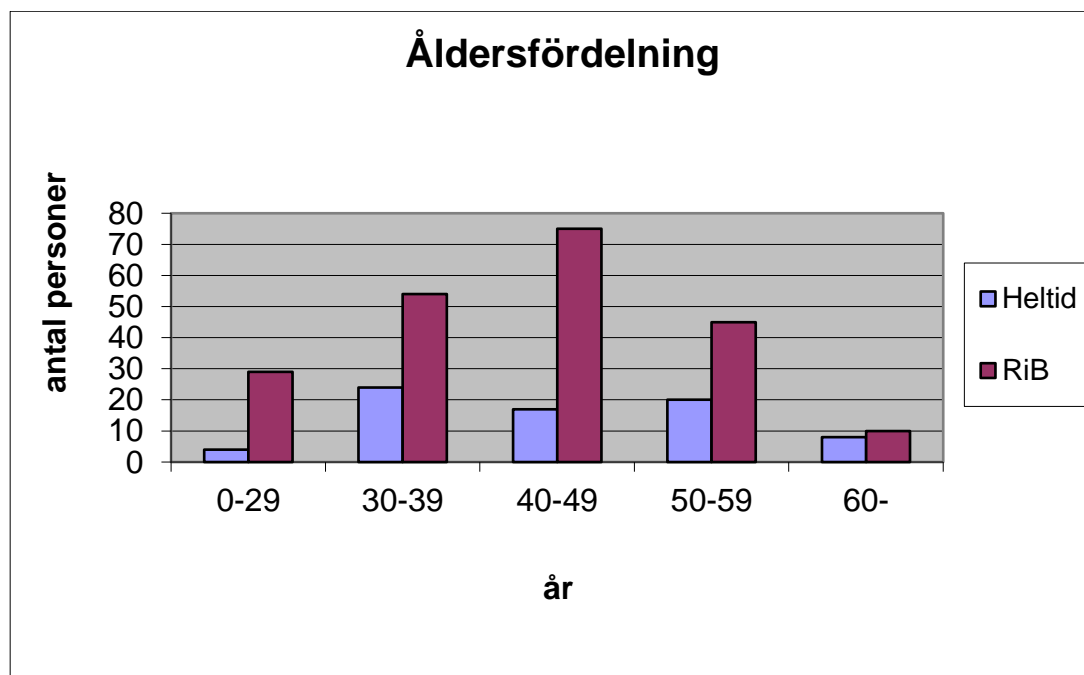
8.4 Personalomsättning

Personalomsättningen har under året varit 4,1 % (5,5 % föregående år) för personalen som har heltidsanställning. En person har rekryterats externt under året, två personer har tidigare varit vikarier men har under 2016 övergått till fast anställda varför de i personalstatistiken betraktas som ”nyttillkomna” in i förbundet samt att två personer har avgått med pension.

Någon hänsyn till interna omflyttningar eller interna rekryteringar tas ej i statistiken.

Personalomsättningen för RIB är 9,2% (8,1 % fg. år). 21 har slutat och 18 har börjat.

8.5 Åldersstruktur

Genomsnittlig ålder	Totalt	Kvinnor	Män
Heltidsanställda tot.	45,0	42,5	45,4
Brandmän heltid	42,5	35,5	42,8
RIB	42,8	41,4	43,0

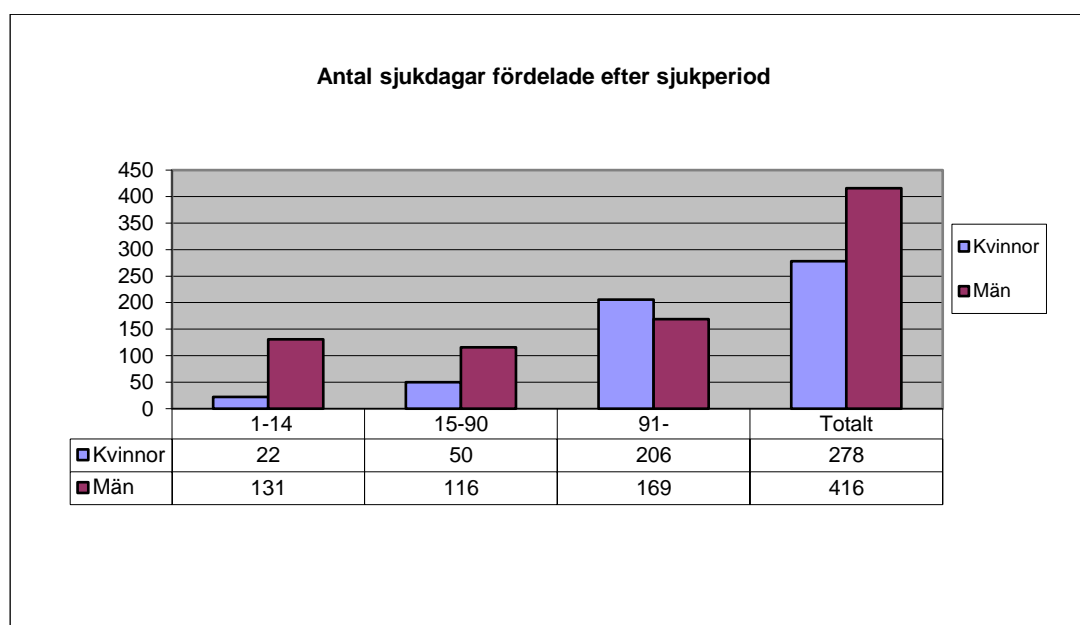
8.6 Sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud

Sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud	2013		2014		2015		2016	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Sjukfrånvaro								
- antal dagar, totalt	121	397	159	283	228	240	278	416
- dagar/heltidsanställd	13,4	5,9	17,7	4,3	20,7	3,6	25,3	6,7
TOTALT antal dagar, kvinnor och män	518		442		468		694	
Arbetsskador, tillbud - antal rapporterade	16		12		10		11	

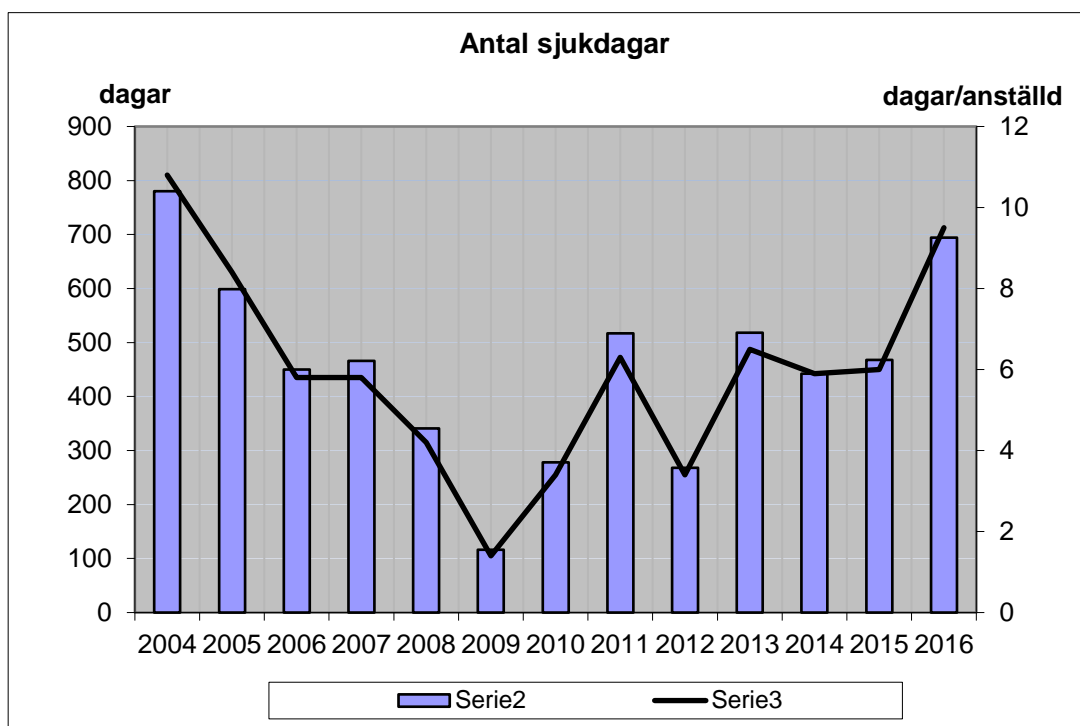
Sjukfrånvaron under 2016 har varit högre än föregående år. Orsaken är att det under 2016 förekommit flera längre sjukskrivningar. Snittet per heltidsanställd har ökat från 6,4 till 9,5 dagar.

År 2016 rapporterades 11 arbetsskador/tillbud varav 7 avser någon form av personskada medan resten avser brister i utrustning/material. Ingen arbetsskada/tillbud har varit så allvarlig att den rapporterats till arbetsmiljöverket. Det är även detta år halk- och belastningsskador samt skador vid fysisk träning som är mest förekommande. Skadorna följs upp systematiskt i samverkansgruppen där även förebyggande åtgärder diskuteras och beslutas för att minska skaderisken framöver. Säkerhetsföreskrifter finns genom arbetsmiljöverkets föreskrifter om rök- och kemdykning samt i interna reglementen.

Fördelningen mellan olika sjukperioder och kön framgår närmare av diagrammet nedan.

Antalet sjukdagar över 91 dagar gör att sjukfrånvaron ökat totalt jämfört med året innan.

Att erbjuda goda möjligheter till fysisk träning är en viktig del i arbetet med att förebygga såväl sjukdom som arbetsskador. För brandmän med heltidsanställning ingår fysisk träning i den schemalagda arbetstiden. Övrig heltidspersonal har möjlighet att träna en timme i veckan på arbetstid. Träningslokaler med utrustning finns på samtliga stationer i förbundet. Fri träning erbjuds också genom förbundets företagshälsovård.

Enligt kommunal redovisningslag ska räkenskapsårets sjukfrånvaro också redovisas i procent av ordinarie arbetstid, totalt samt uppdelat på kön och olika ålderskategorier. Dessutom ska andelen sjukfrånvaro som överstiger 60 dagar särskilt anges.

Tillsvidareanställda	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid	1,82	1,73	1,99	2,41
Andel > 60 dagar	35,66	19,18	29,38	41,81
Andel sjukfrånvaro, kvinnor	2,83	5,71	7,41	7,43
Andel sjukfrånvaro, män	1,64	1,22	1,35	1,65
Andel sjukfrånvaro, -29 år	0,35	2,93	4,25	3,50
Andel sjukfrånvaro, 30-49 år	2,91	2,29	2,11	2,11
Andel sjukfrånvaro, 50- år	1,8	0,58	1,37	2,68

9 Ekonomi

9.1 Ekonomi

För förbundets resultat gäller följande finansiella mål:

Årets resultat ska uppgå till minst 0,5 % av kommunbidraget

Resultatmålet bidrar till att inflationsskydda det egna kapitalet, till investeringsutrymmet och skapar en marginal för oförutsedda kostnader eller intäktsbortfall.

9.1.1 Resultat

Tkr	2012	2013	2014	2015	2016
Årets resultat	5 057	3 668	2 731	4 233	4 547
Avgår realisationsvinst vid försäljning	1 119	30	329	-614	-173
Justerat resultat	3 938	3 638	2 402	3 619	4 374

Årets resultat, efter justering för reavinster, uppgår till 4 374 tkr, vilket är 1 121 tkr bättre än budget. Resultatet motsvarar 4,3 % av kommunbidraget. Förbundets resultatmål har därmed uppfyllts under året. Årets resultat innebär att förbundets egna kapital ökar till 38 201 tkr.

9.1.2 Intäkter

Andel av totala intäkter %	2012	2013	2014	2015	2016
Kommunbidrag	81,3	81,8	83,6	84,4	85,4
Tilläggsuppdrag	9,1	9,0	8,6	8,4	9,2
Utbildning	2,3	1,9	2,3	2,3	2,9
Tillsyn	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Automatalarm, ej brand	0,8	0,6	0,5	0,6	0,7
Övriga sålda tjänster m.m.	6,3	6,6	4,9	4,2	1,7

När den finansiella kapaciteten för förbundet bedöms är det intressant att analysera vilken möjlighet förbundet har att påverka sina inkomstkällor. Förbundets omsättning år 2016 uppgick till 119,8 mnkr exklusive finansiella intäkter. Den procentuella fördelningen mellan intäktsslagen redovisas i ovanstående tabell.

Förbundets huvudintäkt är kommunbidraget som säkerställer att uppdraget räddningstjänst kan utföras. Tilläggsuppdragen (krisberedskap, internt skydd och trygghetsarbete) är kontrakterade intäkter och är stabila över tid vilket bidrar till en stabil finansiell kapacitet. De har ökat över tid och blivit en allt viktigare inkomstkälla. De övriga intäkterna är mer osäkra. De är var för sig marginella men bidrar till måluppfyllelsen vilket gör att de är viktiga och därmed värda att vårda.

9.1.3 Personalkostnader

Andel av verksamhetens kostnader %	2012	2013	2014	2015	2016
Personalkostnader	72,8	70,0	70,6	70,9	70,0
Lokaler	11,5	11,7	12,3	12,1	11,1
Fordon	2,7	2,9	2,7	2,4	2,7
Material och tjänster	13,0	15,4	14,4	14,6	16,2

Huvuddelen av kostnaderna i verksamheten avser personalkostnader. Under 2016 har inga större förändringar skett när det gäller fördelningen mellan kostnadsslagen.

9.1.4 Finansnetto

Tkr	2012	2013	2014	2015	2016
Finansnetto	-947	-3 670	-117,9	-582,4	-459
<i>Jämförelsestörande post</i>	-	-2 435	-	-	-
Finansnetto exkl. jämförelsestörande post	-947	-1 235	-117,9	-582,4	-459

Finansnettot (skillnaden mellan kostnadsräntor och intäktsräntor) har under 2016 förbättrats något. Ränteintäkterna uppnår inte budgeterad nivå, främst på grund av det allmänt låga ränteläget. Dock matchas en lägre ränteintäkt med en lägre räntekostnad än budgeterat. Den finansiella kostnaden på pensionsskulden består av basbeloppsuppräknings (inflation) och ränteuppräknings (diskonteringsräntan).

9.1.5 Pensionskostnader

Tkr	2012	2013	2014	2015	2016
Pensionskostnad inkl. löneskatt	7 887	8 604	8 496	5 471	6 443
<i>Jämförelsestörande post</i>	-	-2 435	-	-	-
Pensionskostnad exkl. jämförelsestörande post	7 887	6 169	8 496	5 471	6 443

Upptagna pensionskostnader baseras på prognoser från KPA samt faktiska premieinbetalningar till Folksam. I den totala pensionskostnaden ingår kostnader för avgiftsbestämd ålderspension (samtliga anställda), förmånsbestämd ålderspension (anställda som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp per år), särskild avtalspension för utryckningspersonal, pensionsutbetalningar samt löneskatt. Särskild avtalspension för personal inom räddningstjänsten innebär att anställda i utryckningstjänst har möjlighet att gå i pension vid 58 års ålder om de varit anställda i 30 år, varav 25 år i utryckningstjänst. Den särskilda avtalspensionen är förmånsbestämd och gör att räddningstjänsten är särskilt sårbar när det gäller pensionskostnader.

Förbundets pensionskostnad för 2016 uppgår till 6 443 tkr. Ökningen av pensionskostnaden härrör i allt väsentligt från ökad kostnad för särskild

avtalspension. Det är resultatet av att uttryckande personal under året utnyttjat sin rätt att gå i pension vid 58 års ålder.

Pensionsmedlen förvaltas sammanhållet med övrig likviditet i förbundets kassa.

9.1.6 Finansiellt mål 2

Reinvesteringar ska finansieras med egna medel

Förbundets investeringsutrymme består av ackumulerade avskrivningar samt de resultat som genererats under åren. Investeringsutrymme som inte nyttjas ett enskilt år kan nyttjas senare, eftersom pengarna då finns kvar i förbundets kassa. En dokumenterad analys över investeringsutrymmet och hur det nyttjats finns från och med förbunds bildningen år 2000. Nedan redovisas de senaste fem årens utfall.

Mnkr	2012	2013	2014	2015	2016
Återstående inv.utrymme från tidigare år	12 083	12 202	15 123	15 024	18 766
Årets resultat	5 057	3 668	2 731	3 619	4 374
Årets avskrivningar	4 122	4 557	4 939	5 257	4 734
Investeringsutrymme	21 262	18 427	22 793	23 900	27 874
Årets investeringar	11 060	3 304	7 769	5 134	1 660
Årets reinvesteringar	11 060	3 304	7 769	5 134	1 660
Differens	10 202	15 123	15 024	18 766	26 214

Tabellen visar att 2016 års reinvesteringar ryms inom investeringsutrymmet, vilket gör att förbundets reinvesteringsmål är uppfyllt. Det finns också ett återstående investeringsutrymme till kommande år.

9.1.7 Likviditet och kassaförvaltning

Tkr	2012	2013	2014	2015	2016
Likvida medel	32 908	36 336	54 670	61 349	70 767

Förbundets kassa uppgick per den 31 december till 70,8 mnkr vilket är ca 9 418 mnkr högre än vid samma tidpunkt föregående år. Ökningen förklaras av flera olika delar, bland annat att det under 2016 inte har investerats lika mycket som tidigare år utan en stor del av de pågående investeringarna föregående år har nu omklassificerats från pågående nyanläggning till avskrivningsbar tillgång, det vill säga pengar utbetalades föregående år och belastar alltså inte innevarande års likviditet. Vidare påverkar resultatet för 2016 de likvida medlen och ökningen speglar en del av resultatet.

Inga placeringar har gjorts under året. Förbundet har möjlighet att göra fastränteplaceringar med Karlstads kommun som motpart men då räntan under 2016 uppgått till 0,0 % har det inte varit aktuellt att genomföra några placeringar. Likviditeten har varit stabil under 2016.

9.1.8 Eget kapital

Tkr	2012	2013	2014	2015	2016
Eget kapital	23 022	26 690	29 422	33 655	38 201

Den långsiktiga ekonomiska styrkan byggs upp av det egna kapitalet. Förbundets grundkapital är 4 312 tkr. Det egna kapitalet har nu vuxit till 38 201 tkr.

Två nyckeltal som speglar den långsiktiga finansiella styrkan är soliditet och skuldsättningsgrad, vilka kan sägas spegla två sidor av samma mynt. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital (lånade pengar) brukar benämnas skuldsättningsgrad.

%	2012	2013	2014	2015	2016
Soliditet	27,5	31,4	25,5	27,2	31,8

Soliditeten har haft en god utveckling under de senaste åren då resultaten varit goda.

%	2012	2013	2014	2015	2016
Total skuldsättningsgrad	72,2	68,4	74,5	72,8	68,2
varav avsättningar	38	42,9	40,4	40,9	40,0
varav kortfristiga skulder	34,2	25,5	45,5	48,9	41,9

Eftersom soliditeten ökar minskar skuldsättningsgraden.

9.1.9 Resultatutjämningsreserv

2016	Kr
Medlemsbidrag	102 351
1 % av medlemsbidrag	1 024
Årets resultat	4 547
Realisationsvinster	-173
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4 373
Medel till RUR (1 023 tkr minus 4 373 tkr)	-3 350
Medel från RUR (max 80 %)	0
Årets balanskravsresultat	1 024
Balanskravsunderskott från tidigare år	0
Summa	1 024
Balanskravsresultat att reglera	0

Direktionen har antagit policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatutjämningsreserv. I enighet med dessa har i

bokslutet 2 615 tkr avsatts till resultatutjämningsreserven. I resultatutjämningsreserven finns sedan tidigare avsatt 2 615 kronor.

Summa RUR

2015 2 615tkr
2016 3 350 tkr

Enhet	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Budget	Budget	Avvikelse
	Intäkter	kostnader	Netto	intäkter	kostnader	netto	netto
Direktion	0	834	834	0	629	629	-205
Revision	0	247	247	0	187	187	-60
Förbundsledning	0	1 530	1 530	0	1 433	1 433	-97
Information	3	393	390	0	400	400	10
Administration	3	8 358	8 355	0	8 518	8 518	163
Förebyggandeavd.	282	3 670	3 388	254	3 813	3 559	171
Utbildningsenheten	3 441	3 546	105	2 443	2 919	476	371
Räddningstjänstavd.	2 753	65 580	62 827	2 814	65 618	62 804	-23
Teknik	173	3 079	2 906	0	3 331	3 331	425
-varav reavinst vid försäljning	173	0	173	0	0	0	173
Säkerhetsavd.	10 476	9 679	-797	10 345	9 670	-675	122
Fastigheter	585	13 461	12 876	647	13 826	13 179	303
Resultat verksamhet	17 716	110 377	92 661	16 503	110 344	93 841	1 180
Kommunbidrag	102 351	0	-102 351	102 352	0	-102 352	-1
Kapitaltjänst	53	5 196	5 143	391	5 476	5 085	-58
Totalt resultat	120 120	115 573	-4 547	119 246	115 820	-3 426	1 121
Realisationsvinst	-173	0	-173	0	0	0	-173
Justerat resultat exkl. realisationsvinst	119 947	115 573	-4 374	119 246	115 820	-3 426	948

9.1.10 Utfall helår 2016, driftredovisning

Förklaringen till ökade kostnader för direktionen är kostnader som uppstått i samband med rekrytering av ny förbundsdirektör. Dels kostnader för annonsering och konsult hjälp vid rekryteringen men även ökade kostnader för arvoden då det under året varit utökad arbetsutskott samt flera möten.

Administrativa avdelningens kostnader är lägre än budget. En av orsakerna är att kostnader för IT-plattformbytet inte utgått till fullo under året. En annan orsak är en tjänstledighet i samband med utbildning. Reducerad personalkostnad på grund av sjukskrivning har en motsvarande ökning i köp av externa konsulttjänster för att täcka avsaknaden av arbetskraft.

Förebyggandeavdelningens intäkter är något högre då en person till viss del arbetar åt MSB i projektet ”Räddningstjänstens roll i byggprocessen”, vilket har genererat en intäkt som ej fanns med i budget. Kostnaderna är något lägre vilket beror på att en brandingenjör under delar av året varit tf. avdelningschef på räddningstjänstavdelningen och således har del av lönekostnaden hamnat på annan avdelning.

Utbildningsenheten har ökat sina intäkter med 1 000 tkr på helåret. Under året har 523 kurser (441 föregående år) avhållits för 9 032 personer (6 905 föregående år). Med en ökad intäkt ökar även kostnaderna, dels i form av kursmaterial, gasol och livsmedel men även i form av övertidstimmar. På personalsidan har en person varit sjukskriven under 4 månader. Detta har bidragit till minskade lönekostnader för perioden då dennes arbetsuppgifter fördelades på befintlig personal.

För räddningstjänstavdelningen avviker inte nettot av intäkter och kostnader mot budget. Värt att nämna är dock att personalkostnaderna på heltidssidan ökat något, främst på grund av den omorganisation som gjordes under 2016. De ökade kostnaderna är ytterst tillfälliga och målet är att framgent få en effektivare verksamhet. Ökningen på heltidssidan vägs dock upp något av flera långtidssjukskrivningar som varit under 2016. På deltidssidan har det under året istället uppstått lägre personalkostnader, främst till följd av att antalet utbildningsplatser för RiB ej nyttjats till fullo. Detta kommer sig av att utbildningsplatserna, Revinge och Sandö, geografiskt sett ligger långt bort från hemorten. Det tar således mycket tid i anspråk från den deltidanställdes ordinarie arbete och vardag. Vi har framfört en tydlig önskan till MSB om att få arrangera utbildningarna lokalt i Karlstad. Svar inväntas.

Teknikavdelningen har intäkter då några fordon har sålts med reavinst. Kostnaderna är lägre vilket främst beror på att man bytt ut samtliga leasingbilar, tidigare VW passat, mot nuvarande VW Golf. Vidare har en leasingbil lämnats tillbaka helt och hållet varpå kostnaden upphört. Det har under året uppstått ett par större oförutsedda utgifter i form av reparationskostnader, dels för övningsfältets lastväxlare som gått sönder men även för maskinstegen som även den behövt repareras. Nettoeffekten för teknikavdelningen är således ökad intäkt och lägre kostnader än budget.

Nytt beslut angående ersättning för krisberedskap ökar intäkterna på säkerhetsavdelningen med 140 tkr.

P g a långtidssjukskrivning och minskat antal ledamöter i POSOM-ledningsgrupp understiger lönekostnaderna budget under året för säkerhetsavdelningen.

Kostnader för fastigheter är lägre än budgeterat vilket härrör ifrån att sista etappen av lokalförsörjningsprogrammet blev färdig först i slutet av 2016 istället för under första halvåret som det budgeterats kostnader för. Slutförandet kommer att generera ökade lokalkostnader framöver.

Lägre finansnetto vilket beror på det allmänna låga ränteläget och lägre avskrivningar. Lägre avskrivningar har sin grund i att flera investeringar har gjorts senare än beräknat samt att några skjutits fram till kommande räkenskapsår. För mer detaljerad information rörande investeringar, se investeringsbudget nedan.

Förbundets andra finansiella mål är:

Reinvesteringar ska finansieras med egna medel

Investeringsmålet innebär att vi inte ska låna pengar för att ersätta gamla tillgångar.

Objekt (tkr)	Investerat	Budget	Avvikelse 2016
	2016	2016	utfall/ budget
<i>Andningsskydd (från 2014)</i>	308	400	-92
<i>Släckbil/räddningsbil (från 2015)</i>	4 541	4 700	-159
<i>Transportbil Karlstad (från 2015)</i>	512	500	12
Transportbil Kil	457	450	7
Fip-bil Grums	0	400	-400
Tankbil	2	2 500	-2 498
Inventarier, reinvesteringar	293	300	-7
Båtmotorer	0	200	-200
Summa	6 113	9 450	-3 337

Endast en del av de planerade investeringarna har genomförts under räkenskapsåret. Vid tidpunkten för bokslutet ligger 77 tkr som pågående nyanläggningar i form av installationsmaterial för Rakel till Forshagas nya tankbil, inkörsport till tvätthallen samt begagnade crosstrainer. Dessa investeringar hade per balansdagen inte tagits i bruk utan är avskrivningsbara först under 2017.

Andningsskydd från 2014 har tagits i bruk, dock utan ny rökdykarradio som ännu inte levererats. Återstoden av budgeten kommer användas till inköp av rökdykarradio och således kommer hela budgeten att förbrukas.

Investeringen i Fip-bilen till Grums har skjutits upp till 2017 då inköpet skall samordnas med en annan investering till förbundet för att uppnå kostnadseffektivitet i upphandlingen. I väntan på en utredning avseende vårt båt innehav kommer även investeringen i båtmotorer att förskjutas till nästkommande räkenskapsår. Två transportbilar har köpts in, en till Karlstad och en till Kil. Tankbilen beställdes under 2016 men kommer inte att kunna tas i bruk förrän i början av 2017.

Övriga investeringar som gjorts under året har främst temat konditionsutrustning. Nya rullband till Karlstad, Vålberg, Kil, Grums och Deje har köpts in samt nya crosstrainers till Karlstad.

Som synes ovan har investeringarna som gjorts varit inom ramen för budgeten.

9.2 Reflektion över måluppfyllelse finansiella mål

Förbundet har under flera år haft en stabil ekonomi. Förutsägbara intäkter över tid (främst kommunbidragen) har gjort att den ekonomiska planeringen kunnat göras med god precision och med en marginal som gynnat

verksamhetens utveckling. De finansiella målen är vid utgången av året uppfyllda.

10 Framtid

Budget för 2017 ligger precis i balans. Vi kommer att ha kontinuerlig kontroll på våra kostnader under året. Liksom övriga räddningstjänster med heltidskårer i landet står vi inför kraftigt ökade pensionskostnader de närmaste åren beroende på arbetstidsförkortning 1982. Därför utreder vi nu hur organisationen ska klara det. Olika handlingsalternativ ska belysas och ett förslag kommer att tas fram.

Positivt är att vi har genomfört och är klara med omklädningsrum för kvinnor samt träningslokaler på samtliga stationer i förbundet vilket bör ge oss ökad attraktivitet som arbetsgivare i framtiden.

Inventeringen av radhusvindar kommer att följas upp med information till berörda fastighetsägare om konstaterade brister och behov av åtgärder.

Vi kommer att titta på möjligheten att anordna fler utbildningar i egen regi samt hur vi kan marknadsföra dem.

Vi fortsätter att bygga en gemensam grund för förbundets kommunikation, med tydliga styrdokument och material som alla kan använda.

Under 2017 är vi ansvariga för Nätverket Jämställd Räddningstjänst, NJR. Inom ramen för det anordnar vi seminariet ”Gärna förändring – bara jag inte måste ändra på mig” tillsammans med MSB.

Samtal angående operativt samarbete med andra räddningstjänster i närområdet kommer att inledas. Det för att kunna öka förmågan att utföra större räddningsinsatser under längre tid.

Med en allt oroligare omvärld kommer det nya utmaningar i trygghetsarbetet. Allmän värnplikt och civilt försvar återinförs. Kommunernas del i detta kan komma att behöva utredas.

11 Redovisningsprinciper

Förbundet följer den kommunala redovisningslagen och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

11.1 Grundläggande redovisningsprinciper

Leverantörsfakturor som inkommit efter den 31 december och som avser perioden januari-december, har skuldbokförts och belastar årets redovisning (belopp över 20 000 kr).

Utställda fakturor efter den 31 december, som kan hänföras till perioden januari-december, har fordringsförts och tillgodogjorts årets redovisning.

Övertidsersättning och löner för räddningstjänstpersonal i beredskap periodiseras endast vid årsbokslut. Intjänad och ej uttagen semesterersättning har klassificerats som kortfristig skuld. Förändringen under året redovisas endast vid årsbokslut och då inom verksamhetens kostnader.

De sociala avgifterna har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisning. Följande påslag har använts:

Kommunalt avtalsområde	39,7%
RiB	39,7%
Övriga	31,4%

Inventarier som togs över från förbundsmedlemmarna vid förbunds- bildningen är sedan 2009-12-31 helt avskrivna. Investeringar som gjorts efter förbunds bildandet har upptagits till anskaffningsvärdet, minskat med ackumulerade avskrivningar. Med anläggningstillgångar avses objekt som har en ekonomisk livslängd som är längre än tre år och som uppgår till minst ett basbelopp, exkl. moms.

Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden. Avskrivningarna sker linjärt, dvs. med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningstiderna följer i huvudsak rekommendationer i RKR:s (Rådet för Kommunal redovisning) idéskrift. Avskrivningar påbörjas månaden efter att inventarier tagits i bruk.

Pensionsskuldens ökning, dvs. avsättningen för särskild avtalspension och förmånsbaserad ålderspension, har redovisats över verksamhetens kostnader liksom löneskatten. Den avgiftsbaserade ålderspensionen har avsatts med maximalt belopp och återfinns bland verksamhetens kostnader vilket även löneskatten gör.

Enligt redovisningsrekommendationer behöver endast leasingavtal med längre löptid än tre år redovisas såsom ansvarsförbindelse. Förbundet har inga avtal där löptiden överstiger tre år.

12 Bilaga

Resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. RUR 16

13 Direktionen 2016

13.1 Direktionen

Ordinarie

Karlstad

Gunnar Ordell (M)

Malin Hedberg, ordförande (L)

Andreas Pettersson (C)

Kjell Larsson (S)

Inga-Maj Thyberg (S)

Forshaga

Maria Norell, vice ordförande (S)

Per Hallström (M)

Grums

Ulrika Nilsson (S)

Ulrika Jacobs (M)

Hammarö

Erik Gustafsson (S)

Anja Holmgren (M)

Kil

Åse-Britt Falch (S)

Jan Fallström (M)

Munkfors

Mathias Lindquist (S)

Peter Ingmarsson (C)

Ersättare

Karlstad

Maria Ohlsson (M)

Ingvar Klang (M)

Catharina Hellgren (KD)

Rickard Nilsson (S)

Anna-Lena Rudberg (S)

Forshaga

Gert Björnvall (S)

Lars Emilson (C)

Grums

Elvy Hansson (S)

Birgit Stuesson (C)

Hammarö

Dennis Johansson Hall (C)

Marianne Carlsson (KD)

Kil

Georg Forsberg (C)

Agneta Käld (KD)

Munkfors

Gunilla Sundqvist (S)

Urban Karlsson (C)

13.2 Direktionens arbetsutskott

Ordinarie

Malin Hedberg, ordförande (L)

Maria Norell, vice ordförande (S)

Gunnar Ordell (M)

Jan Fallström (M)

Kjell Larsson (S)

Ulrika Nilsson (S)

Ersättare

Per Hallström (M)

Peter Ingmarsson (C)

Anja Holmgren (M)

Mathias Lindquist (S)

Erik Gustafsson (S)

Åse-Britt Falch (S)

13.3 Revisorer

Karlstad

Kerstin Jönsson (M)

Forshaga

Monica Swensån (S)

Grums

Inge Carlsson, ordförande (S)

Hammarö

Gunnar Törnqvist (S)

Kil

Anette Gundahl Karlsson (S)

Munkfors

Pauli Björklund (C)